

PIIKKIÖ, ISOHEPOJOKI, LAUSMÄKI

Tarkastuskäynti kivikautiselle
asuinpaikalle 18.09.1986

PIIKKIÖ, ISOHEPOJOKI, LAUSMÄKI

Tarkastuskäynti kivikautiselle
asuinpaikalle 18.09.1986

Kunta : Piikkiö
Kylä : Isohepojoki
Tila : 3:19 (Lausmäki), omistaja Veikko Alakylä
(osoite: Hepojoki, 21500 Piikkiö)

Peruskarttalehti : 2021 03

Koordinaatit : x 6708 36
y 2421 09
z n. 40 m mpy (arv. peruskartasta)

Löydöt : TYA 370:1-4
Aikaisemmat löydöt : TYA 256:1-12

Tarkastuskertomus : 3 sivua

Aikaisemmat tutkimukset :

Piikkiö, Isohepojoki, Lausmäki

Kivikautisen asuinpaikan tarkastus
25.10.1984.

Tarkastettu kohde sijaitsee Piikkiön kirkolta n. 6 km pohjoiskoilliseen, Lausmäki-nimisen mäen hiekkakuopassa. Asuinpaikka todettiin tarkastuskäynnin yhteydessä vuonna 1984; tästä havainnosta on olemassa lyhyt tarkastuskertomus karttaliitteineen (sivulla 1 mainittu kertomus). Vuoden 1986 kesällä on paikalla lisäksi suoritettu koe-kaivaus, jonka tuloksia ei tätä kertomusta kirjoitettaessa ole allekirjoittaneen tiedossa.

Syyskuussa vuonna 1986 suoritettun tarkastuskäynnin tarkoituksena ei alunperin ollut havaintojen tekeminen, vaan asuinpaikan esitteleminen Turussa vierailevalle puolalaiselle arkeologian opiskelijalle. Koska paikalta kuitenkin tavattiin pari mielenkiintoista artefaktia, päätettiin havainnoista kirjoittaa raportti.

Hiekanottopaikka oli pääosin samassa tilassa kuin vuonna 1984 suoritettun tarkastuskäynnin aikana. Koneellisesta hiekanotosta oli jälkiä ainoastaan löytöpaikaksi 3 nimeytyssä kohdassa (vrt. sivulla 1 mainitun tarkastuskertomuksen liitekartta), josta hiekkaa oli otettu muutamia kuutiometrejä. Tuoreesta leikkauksesta poimittiin yksi kivilaji-iskos (TYA 370:2). Muutamia metrejä tästä kohdasta pohjoiseen löytyi vanhasta leikkauksesta valuneesta hiekasta kvartsi-iskos (TYA 370:1) sekä huokoinen keramiikanpala (TYA 370:3).

Hyvin lähellä löytöpaikkaa 1 - josta vuonna 1984 löytyi paikalleen hajonnut nuorakeraaminen saviastia (vrt. vuoden 1984 tarkastuskertomus) - näkyi hiekkakuopan reunaan kaivetun pienen koealueen paljaaksi jätetty leikkaus. Koealuetta ei nähtävästi oltu avattu oletetun hautarakenteen tutkimista varten, vaikka se ilmeisesti osittain on osunut oletettuun hautarakenteeseen. Tämän valitettavan erehdyksen takia kokonaiskuvan luominen paikalla mahdollisesti sijaitsevasta nuorakeraamisesta haudasta tulee olemaan erittäin vaikeaa.

Kymmenisen metriä löytöpaikka 1:stä pohjoiseen, erillisestä hiekkakuopan osasta, löytyi pieni keramiikanpala (TYA 370:4). Minkäänlaista kulttuurikerrosta tai rakennetta ei tällä löytöpaikalla havaittu.

Asuinpaikalta löytyneet keramiikanpalat ovat pienestä koostaan huolimatta mielenkiintoisia, koska ne saattavat olla avuksi asuinpaikan ajoitusta ja kulttuurisidonnaisuutta selvitettäessä. Vuonna 1984 todettiin asuinpaikan korkeuden mpy ja yhden kampaleimakoristeisen astianpalan viittaavan ajoitukseen tyypillisen kampakeramiikan varhaisvaiheeseen. Ajoitus lienee oikea, mutta typologisesti keramiikka kuulunee Jäkärlän ryhmän piiriin. Tämä olisi pitänyt oivaltaa jo vuonna 1984, jolloin löytyi yksi päihin suippenevalla kampaleimalla koristeltu saviastianpala. Jäkärlän ryhmän puolesta puhuu nyt myös vedetyin viivoin koristeltu huokoinen keramiikanpala (TYA 370:3), joka löytyi viimeisen tarkastuskäynnin yhteydessä.

Kaikki vuonna 1984 löytyneet nuorakeraamiset astianpalat ovat peräisin samasta astiasta. Vuoden 1986 tarkastuskäynnin yhteydessä löytyneessä pienessä huonosti säilyneessä astianfragmentissa TYA 370:4 on jälkiä koristelusta, joka mikroskooppitutkimuksen perusteella on tulkittu nuorapainanteeksi. Lausmäen asuinpaikan nuorakeraaminen käyttövaihe näyttäisi täten voivan sisältää muitakin piirteitä kuin yhden hautauksen.

Turussa 02.02.1987

Henrik Asplund